

Rapport

Medlemsundersökning om skolgången

Autism- och Aspergerförbundet

2016-03-17

Inledande ord

I vår förra skolenkät år 2013 såg vi att det i alldeles för stor utsträckning fanns brister i hur man anpassar för barn med autism i skolan. En stor andel hade frånvaro (33 %) och måluppfyllelsen var låg i ämnena svenska, engelska och matematik (44 %).

Vi har nu följt upp resultaten med en ny undersökning. Tyvärr kan vi inte se att det har blivit bättre. Måluppfyllelsen ligger kvar på 44 %. Det kan jämföras med att 86 % av alla elever uppnår gymnasiebehörighet. Frånvaron har blivit större och hamnar nu på 46 %. Detta stämmer väl med de signaler vi får från medlemmar om hur svårt barn med autism har det i skolan. Skälen till frånvaron handlar primärt om bristande autismkompetens hos personalen, bristande anpassning av skolmiljön, bristande stöd i lärsituationer och i sociala situationer vilket också var fallet i vår förra enkät.

Det är hög tid att detta tas på allvar! Bristerna får allvarliga konsekvenser för barnens hälsa och möjligheter till ett bra liv i framtiden. Det måste förändras.

Anne Lönnemark, ordförande Autism- och Aspergerförbundet

Om undersökningen

- ▶ **Syfte** Att undersöka hur skolgången fungerar bland barn som diagnostiserats med autism eller Aspergers syndrom
- ▶ **Metod** Webbundersökning
- ▶ **Målgrupp** Medlemmar i Autism- och Aspergerförbundet som har barn i åldern 6 – 21 år som går grundskola eller gymnasieskola och som diagnostiserats med autism eller Aspergers syndrom
- ▶ **Antal intervjuer** Totalt genomfördes **1 799 intervjuer** i målgruppen (2 428 personer har besvarat de första frågorna om man har barn som tillhör den aktuella målgruppen)
- ▶ **Period** 29 februari - 13 mars 2016

Sammanfattning

▶ **Tre av fyra i målgruppen**

- ▶ Totalt är det ungefär åtta av tio medlemmar, som har barn i ålder 6 – 21 år, som har diagnosen autism eller Aspergers syndrom.

▶ **Klar majoritet pojkar, vanlig grundskola dominerar**

- ▶ Av de som ingår i målgruppen är en mycket klar majoritet pojkar. Flertalet går i grundskola.
- ▶ En av fyra går i skolformer som ligger utanför de normala grundskolorna eller gymnasieskolorna.
- ▶ Ungefär lika många följer också läroplaner utanför ordinarie plan inom grund- och gymnasieskola.

▶ **Hälften har genomgått utredning**

- ▶ Hälften har genomgått en pedagogisk utredning i skolan för att utreda hur skolpersonalen bäst kan stötta i skolgången.
- ▶ Sex av tio har ett åtgärdsprogram, vanligast i ordinarie grundskola.

Sammanfattning

▶ **Färre än hälften har godkända betyg**

- ▶ Något färre än hälften har godkända betyg i svenska, engelska och matematik.
- ▶ Andelen är klart lägst bland de som går i grundsärskola och gymnasiesärskola.
- ▶ Bland de som har ett mycket stort behov av stöd är det endast tre av tio som har godkända betyg.

▶ **Tveksam samverkan med skolan**

- ▶ En av fyra anser att samverkan med skolan fungerar dåligt.
- ▶ Något fler ifrågasätter det stöd som barnen får av skolan.
- ▶ Även barnens trivsel framstår som ett problem, drygt en av fyra trivs inte.
- ▶ Problemen är störst bland flickor och bland dem som går i den ordinarie skolformen.
- ▶ Samverkan, stöd och trivsel fungerar bäst bland barn som går grundsärskola och bland dem som har åtgärdsprogram.

▶ **Stort behov av stöd**

- ▶ Få (15 procent) upplever att barnen inte har behov eller endast ett litet behov av stöd och anpassning.
- ▶ Bland dem som går i ordinarie gymnasieskola är behovet något mindre än bland övriga.

Sammanfattning

- ▶ **Anpassning av pedagogik vanligast, behov av mer stöd**
- ▶ Få (8 procent) har inte någon form av stöd i undervisningen.
- ▶ Vanligast är anpassning av pedagogik, följt av stöd av specialpedagog, anpassade läromedel och resursperson.
- ▶ Det finns en tydlig efterfrågan på mer stödinsatser än de som idag erbjuds.
- ▶ Underskottet av de vanligaste åtgärderna anpassad pedagogik, speciallärare och anpassade läromedel framstår som särskilt stort.

- ▶ **Knappt hälften frånvarande**
- ▶ Knappt hälften har under det senaste året varit frånvarande av andra skäl än sjukdom och beviljad ledighet.
- ▶ Frånvaron är minst omfattande bland dem som har små behov av särskilt stöd och framförallt bland de som går i grundsärskola.
- ▶ Längre frånvaro är vanligast bland flickor och de som inte går i särskolor.
- ▶ Skälen till frånvaron handlar primärt om bristande autismkompetens hos personalen, bristande anpassning av skolmiljön, bristande stöd i lärsituationer och i sociala situationer.
- ▶ Skillnaderna är mycket stora mellan särskolorna och ordinarie skolor, där de sistnämnda har högre frånvaro av alla skäl.

Slutsatser

▶ **Tydliga problem**

- ▶ Underkänt i kärnämnen är vanligt, liksom frånvaro av andra skäl än sjukdom och beviljad ledighet.
- ▶ Båda problemen ökar påtagligt med de upplevda behovet av särskild anpassning.

▶ **Stor skillnad mellan särskolor och ordinarie skolor**

- ▶ I särgrundskolor och särengymnasieskolor är problemen med frånvaro relativt små, medan det däremot är vanligare med underkänt i kärnämnen.
- ▶ Trivseln i särskolorna är avsevärt större i särskolorna än i de ordinarie skolorna och dessutom uppfattas samverkan med föräldrarna som bättre, liksom stödet till eleverna.

▶ **Stort underskott av hjälp**

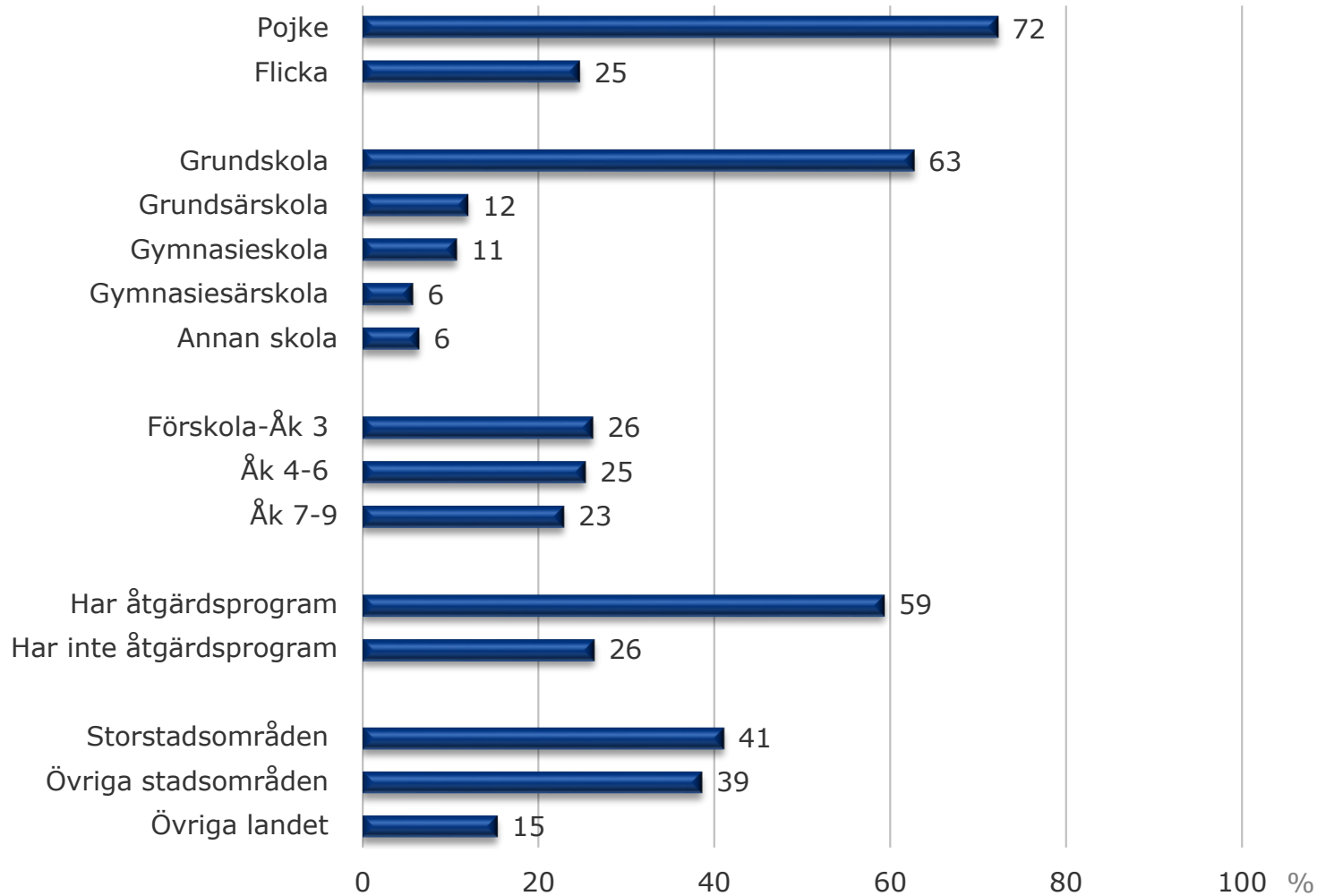
- ▶ Trots att någon form av stöd och åtgärder är vanligt finns ett mycket stort upplevt underskott av stödåtgärder.
- ▶ Underskottet är störst avseende de vanligaste åtgärderna anpassad pedagogik, specialpedagoger, anpassade läromedel.

▶ **Omfattande matchningsproblematik**

- ▶ Stödet till dem som upplever de största behoven är mest omfattande, men problemen är alltså mest utbredda i den gruppen.
- ▶ Matchande åtgärder är grundläggande men överbryggar inte svårigheterna.

Målgruppen

Målgruppen

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

Skolsituationen

En av tio elever i särskolan följer ordinarie läroplan

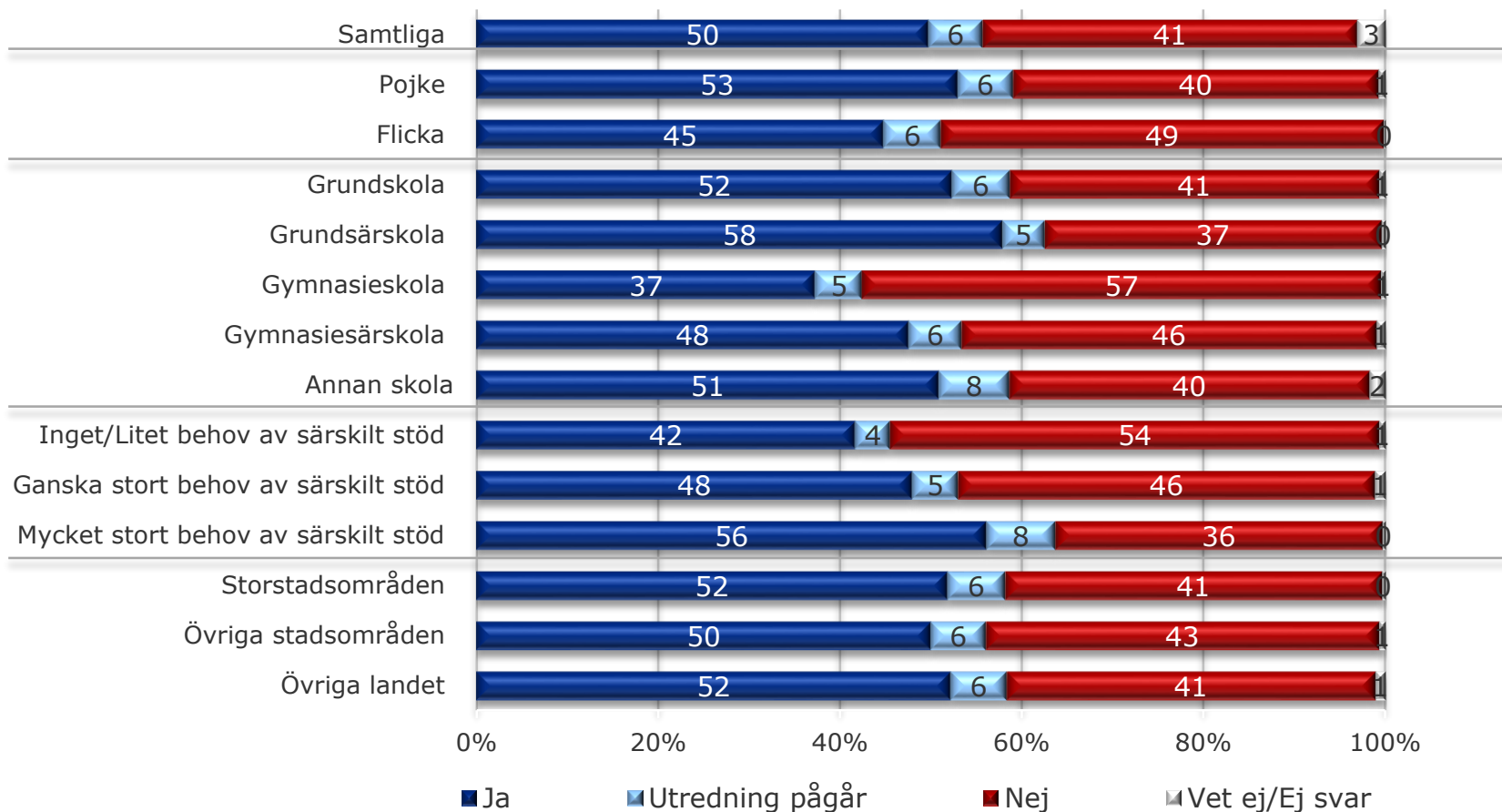
Vilken läroplan följer ditt barn?

	Samtliga	Grundskola	Grund-särskola	Gymnasie-skola	Gymnasie-särskola	Annan skola
Grundskolans läroplan	63	95	9	0	0	38
Grundsärskolans läroplan	10	2	75	0	0	5
Gymnasieskolans läroplan	9	0	0	79	12	3
Gymnasiesärskolans läroplan	5	0	0	2	74	2
Annan	10	4	15	19	15	50

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

För hälften av barnen har en utredning skett

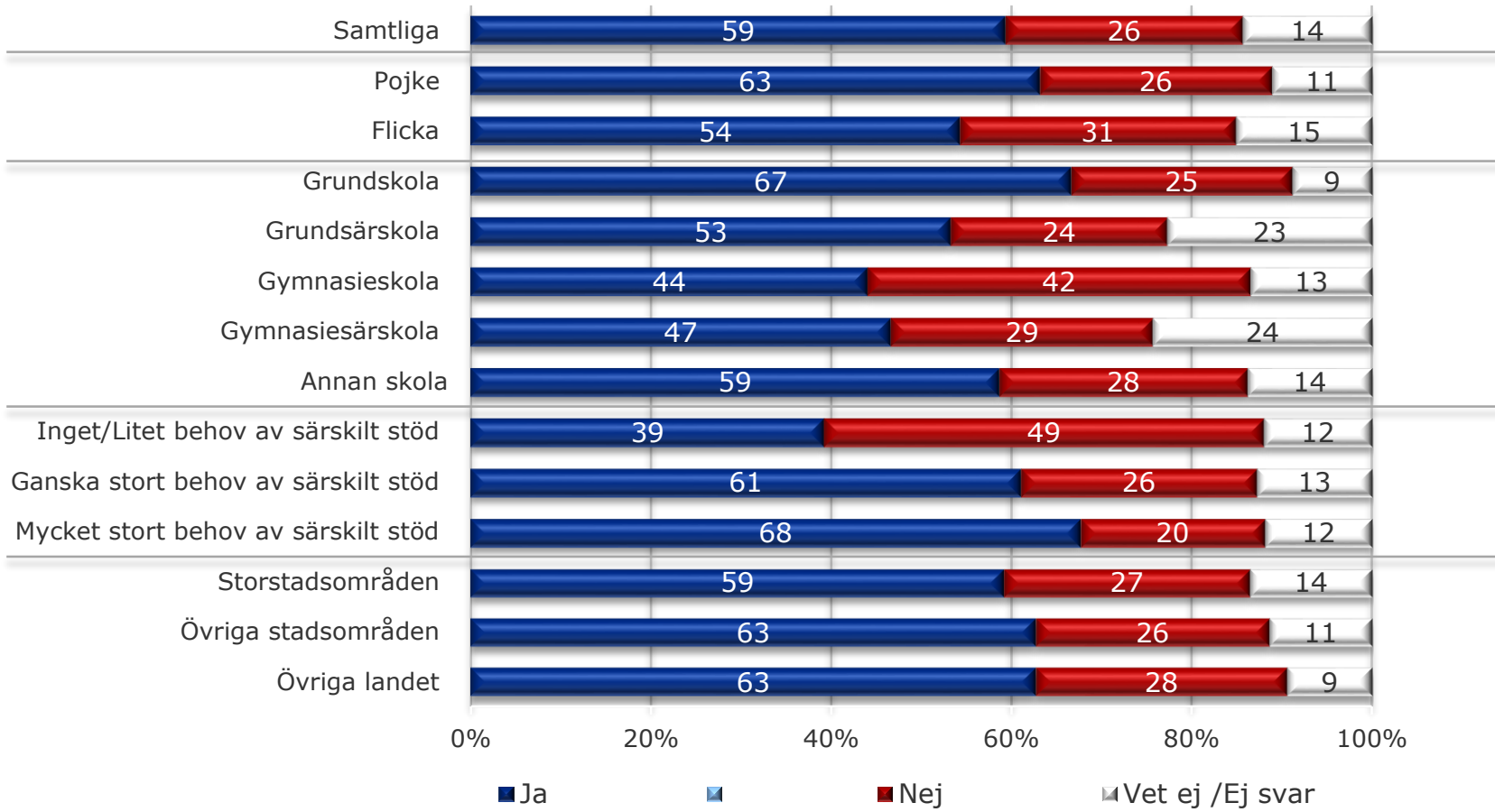
Har en pedagogisk utredning genomförts i skolan för att utreda hur skolpersonalen bäst kan stötta ditt barn?

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

Sex av tio har ett åtgärdsprogram

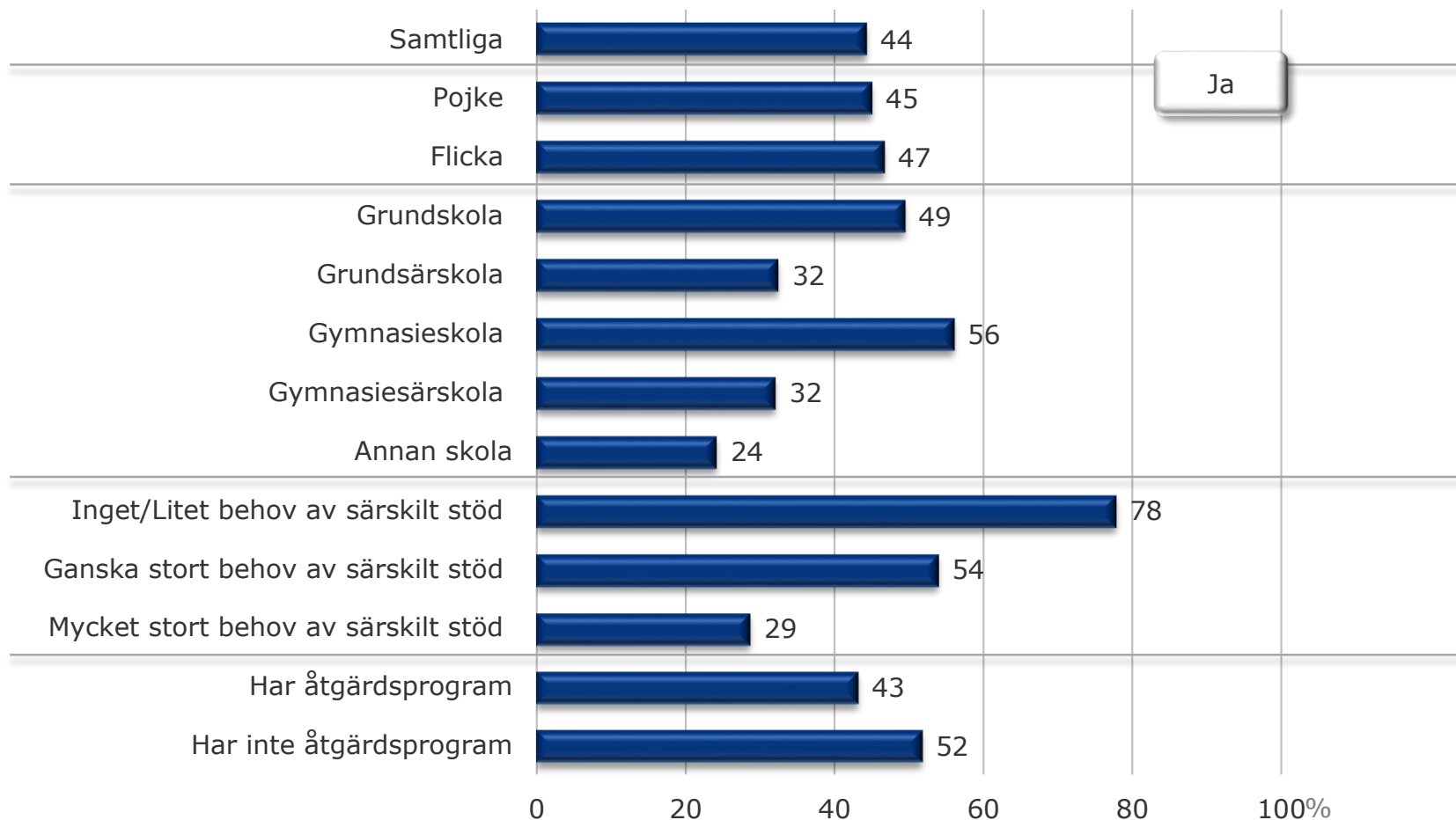
Finns ett åtgärdsprogram för ditt barn?

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

Mindre än hälften hade godkända betyg under hösten

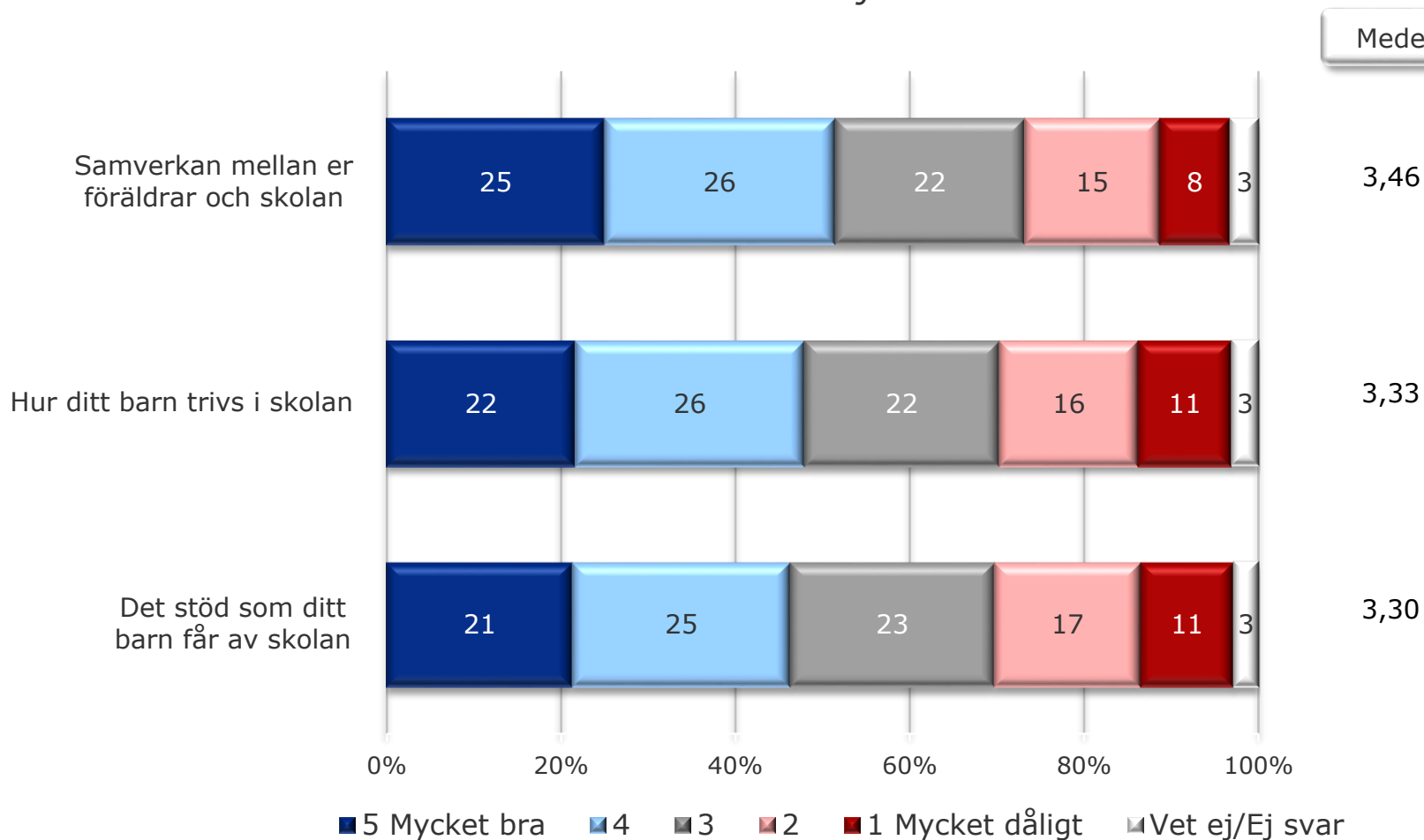
Har barnets alla betyg i svenska, engelska och matematik varit godkända (minst E) under hösten?

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

En av fyra missnöjda med samverkan med skolan

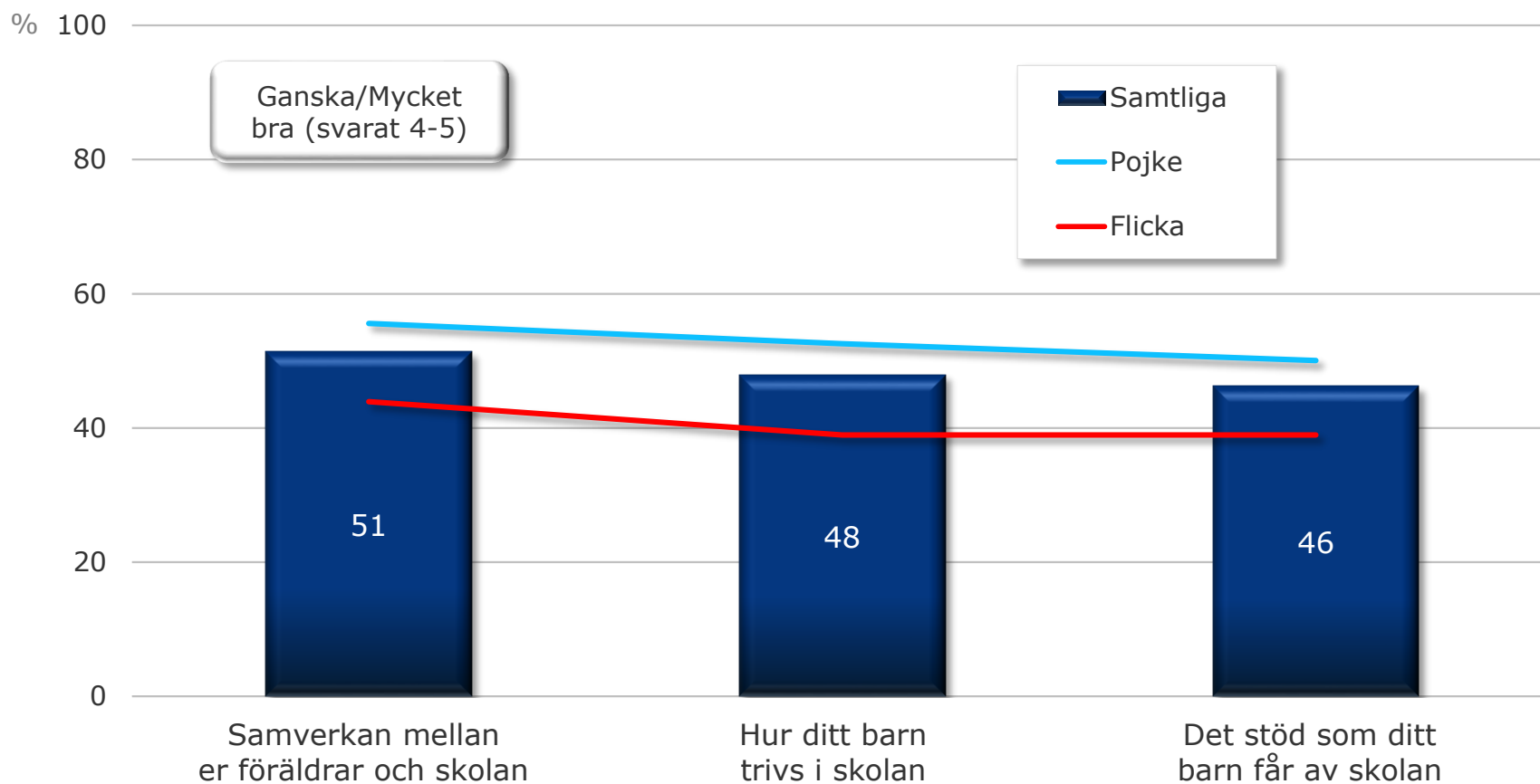
Hur bedömer du följande?

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

Föräldrar till pojkar mer nöjda

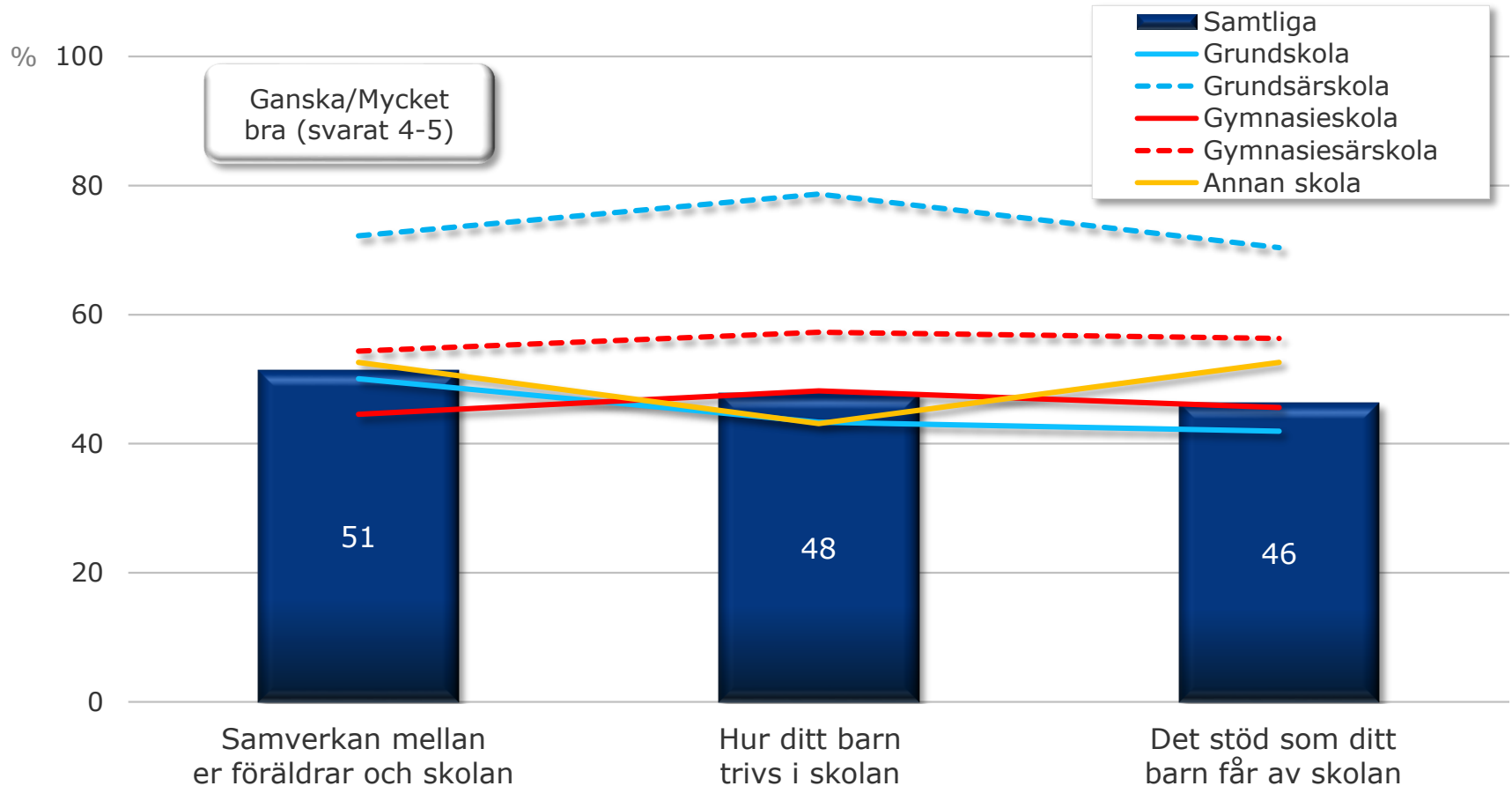
Hur bedömer du följande?

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

Barn som går i särskola uppfattas trivas bättre än de som går i ordinarie grund- eller gymnasieskola

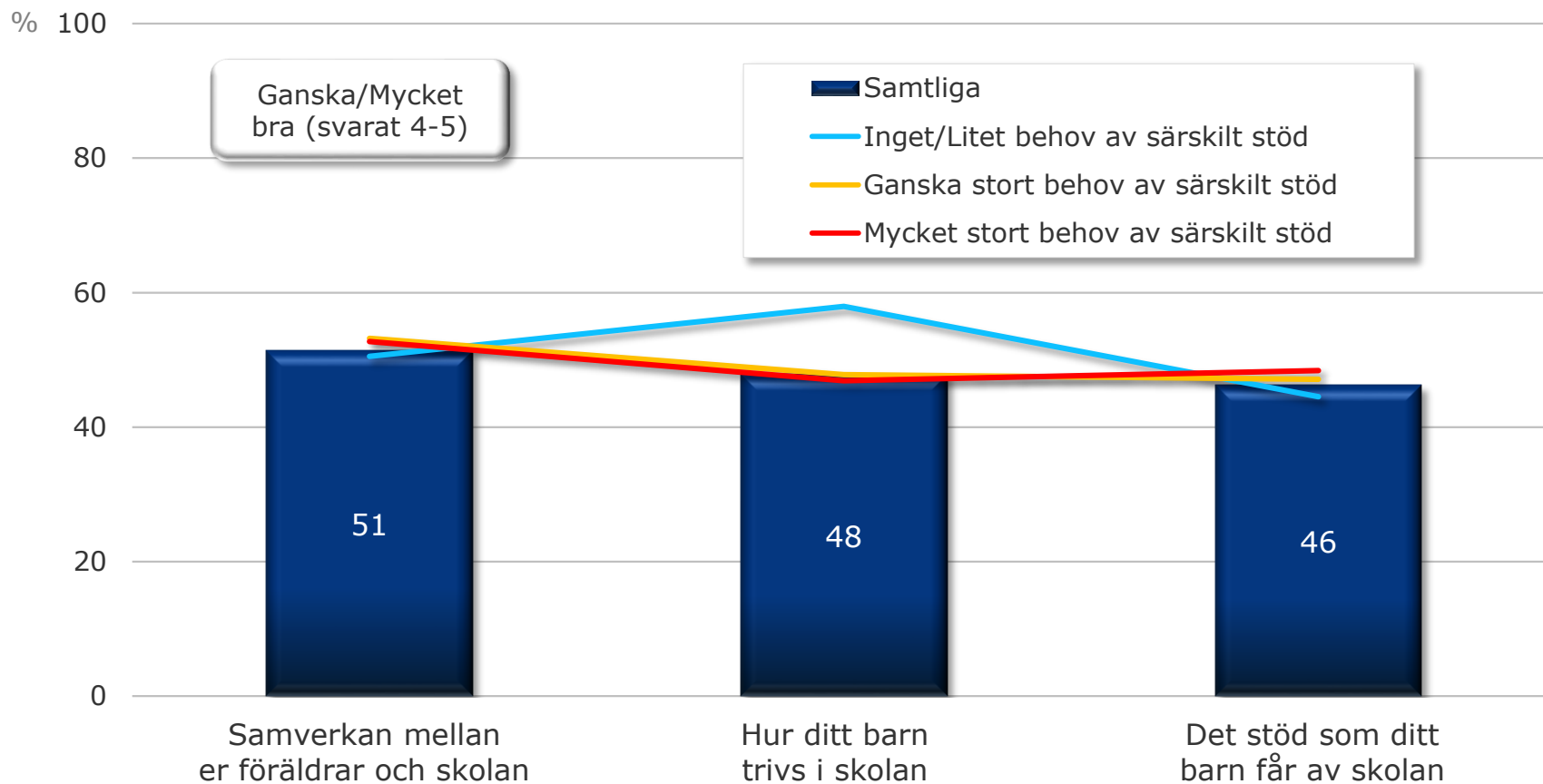
Hur bedömer du följande?

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

De elever som har litet eller inget behov av stöd uppfattas trivas bättre i skolan

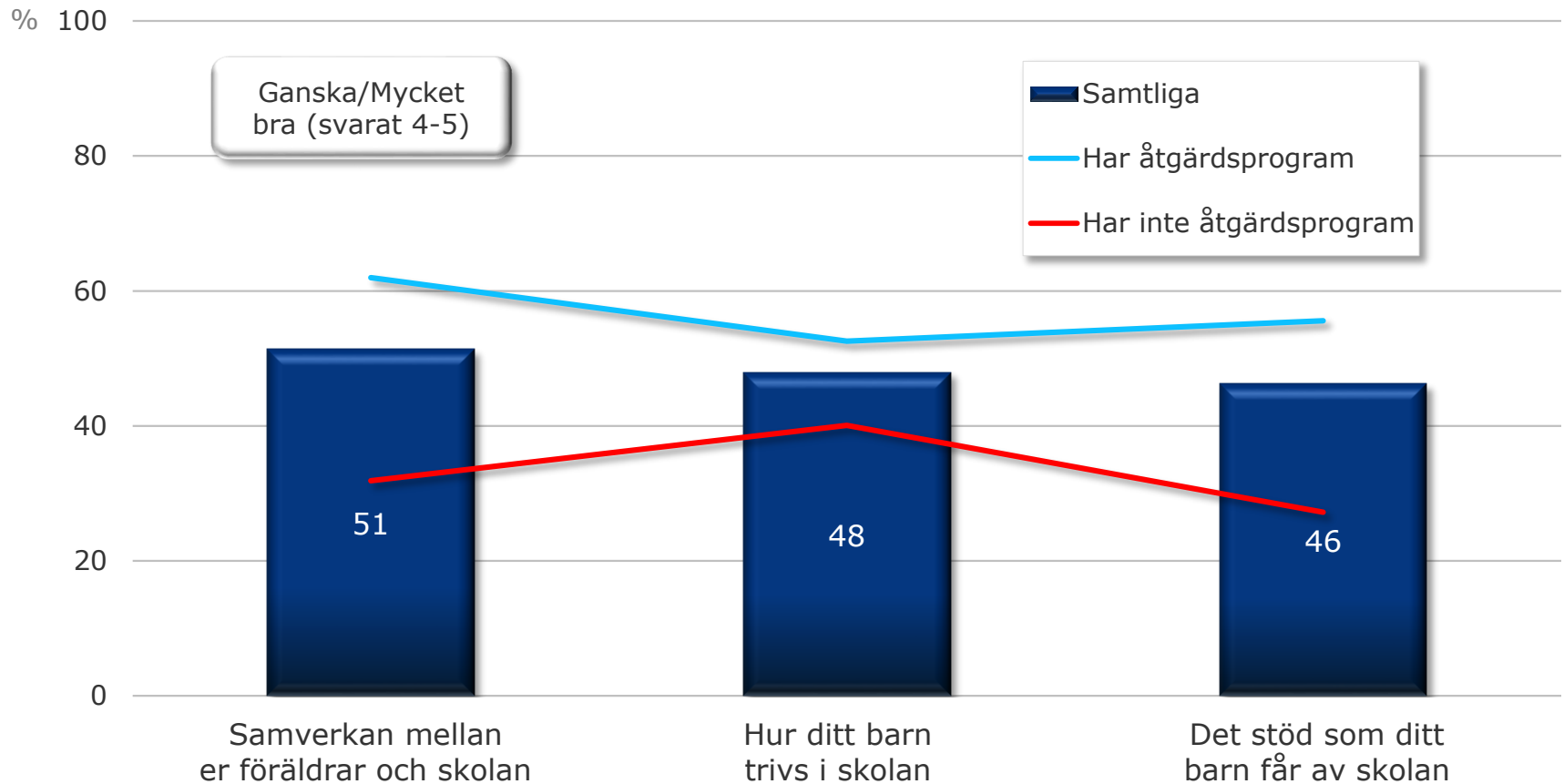
Hur bedömer du följande?

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

De som har åtgärdsprogram mer nöjda

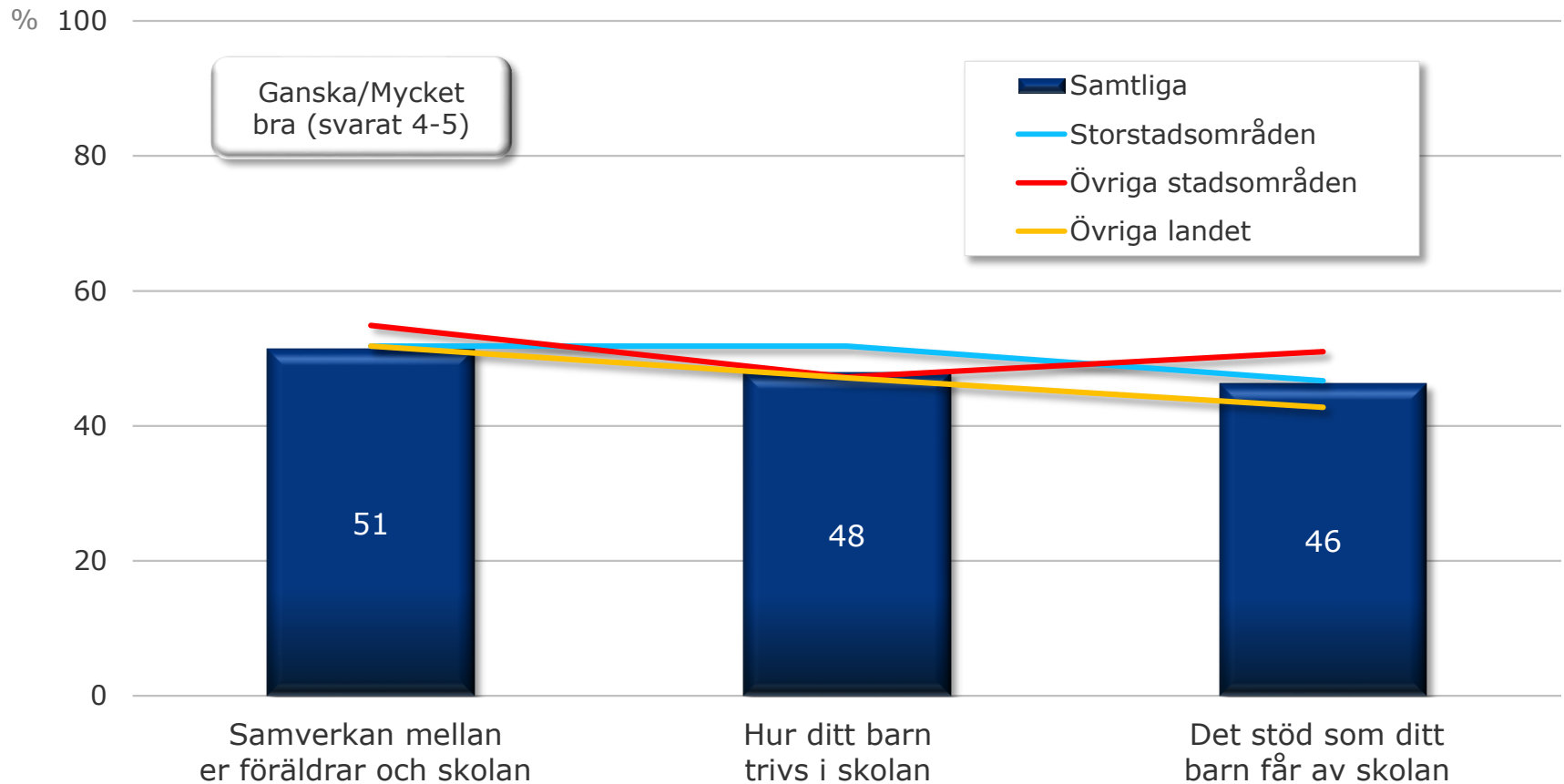
Hur bedömer du följande?

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

Något sämre stöd utanför stadsområden

Hur bedömer du följande?

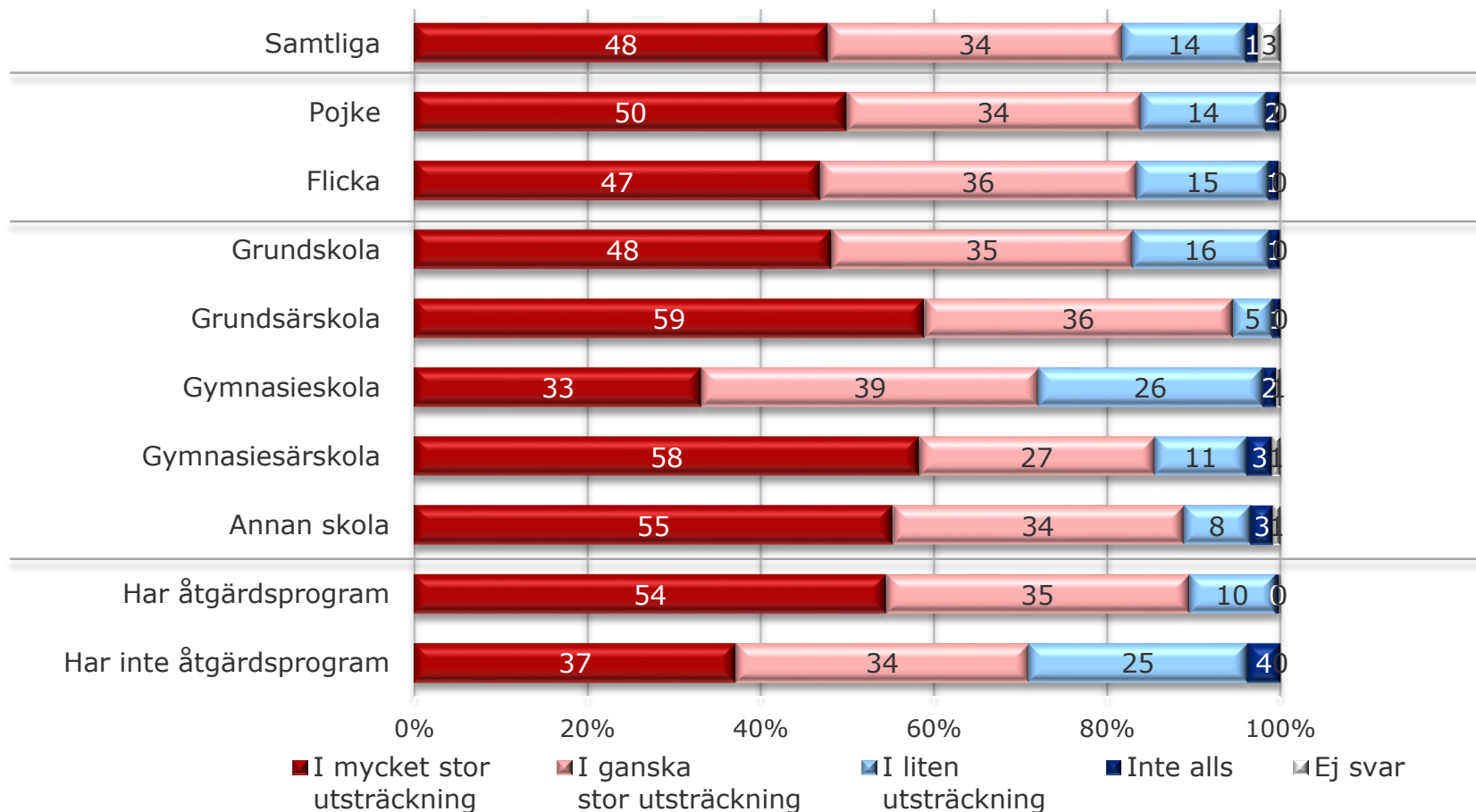

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

Stöd i skolan

Åtta av tio har stort behov av stöd

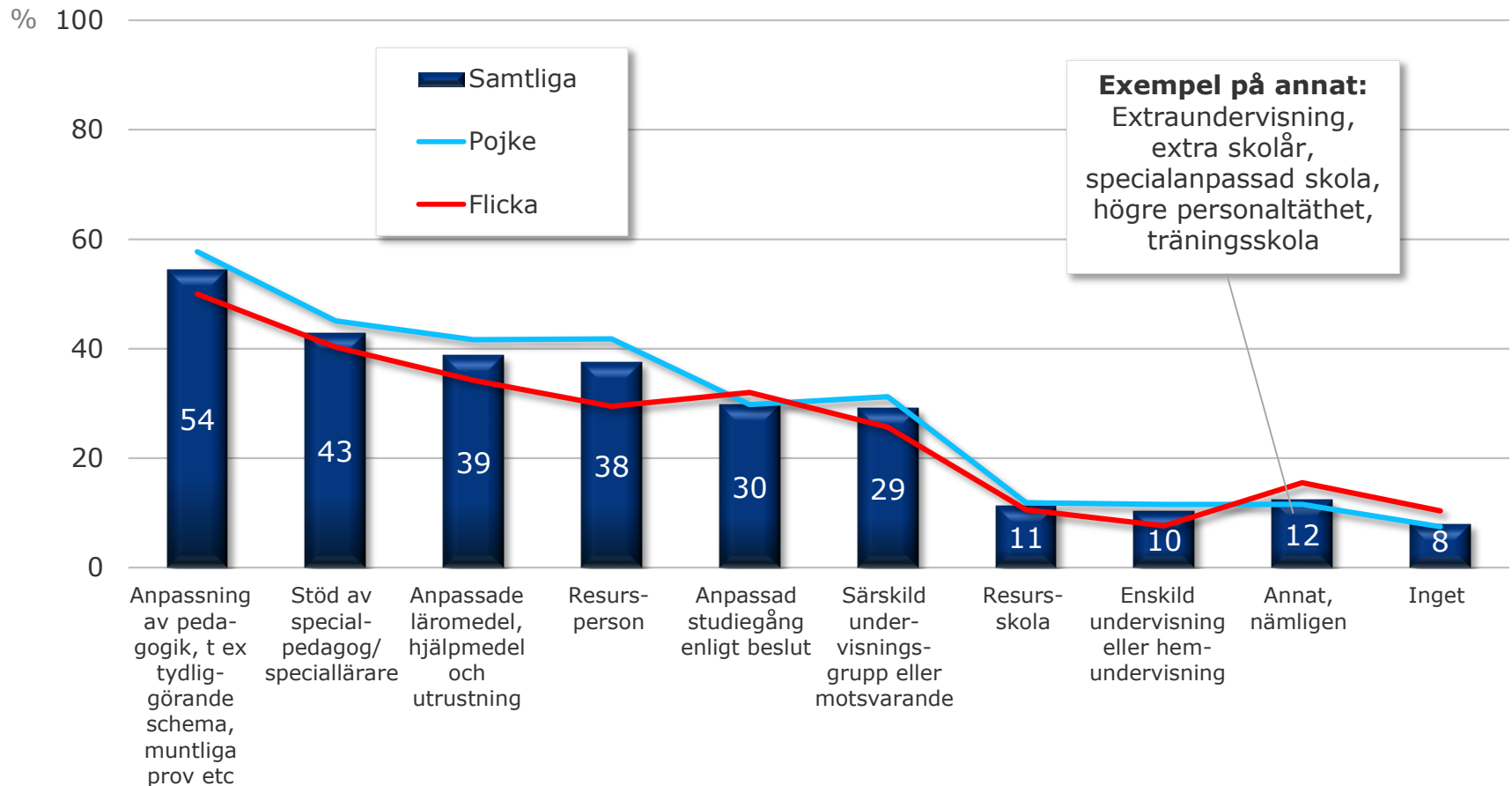
I vilken utsträckning anser du att ditt barn har behov av extra anpassningar eller särskilt stöd för att klara målen för undervisningen?

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

Hälften har anpassad pedagogik och fyra av tio har speciallärare

Vad av följande har ditt barn tillgång till som stöd i undervisningen?
(FLERA SVAR MÖJLIGA)

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

Stöd idag

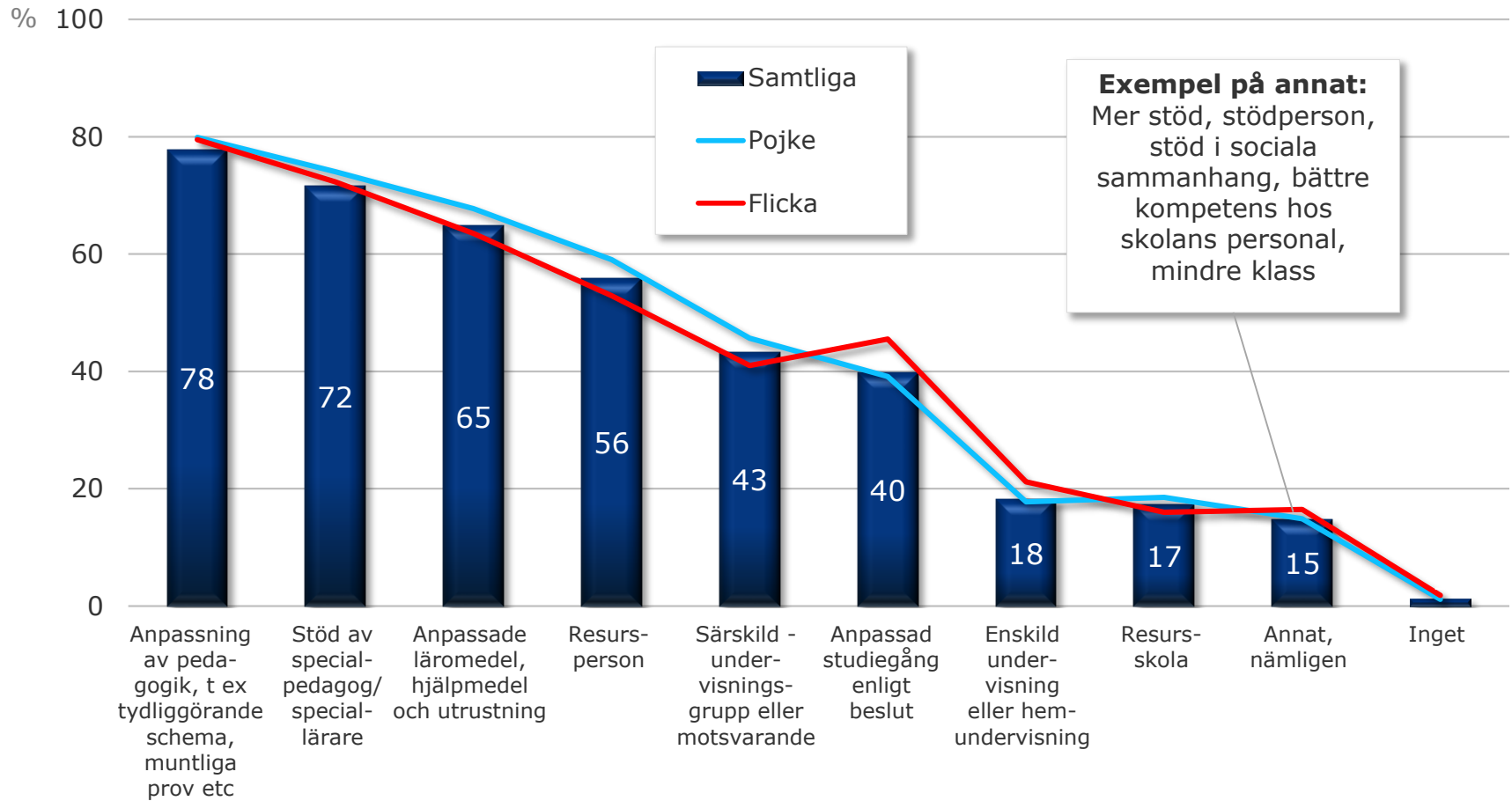
Vad av följande har ditt barn tillgång till som stöd i undervisningen?
(FLERA SVAR MÖJLIGA)

	Samtliga	Pojke	Flicka	Grund- skola	Grund- särskola	Gymnasie- skola	Gymnasie- särskola	Annan skola	Förskola - åk 3	Åk 4-6	Åk 7-9
Anpassning av pedagogik, t ex tydliggörande schema, muntliga prov etc	54	58	50	57	65	49	43	46	54	59	64
Stöd av specialpedagog/speciallärare	43	45	40	41	60	39	45	45	41	48	44
Anpassade läromedel, hjälpmedel och utrustning	39	42	34	37	66	23	47	34	42	47	36
Resursperson	38	42	30	45	38	16	30	28	55	45	29
Anpassad studiegång enligt beslut	30	30	32	27	32	41	43	33	14	29	42
Särskild undervisningsgrupp eller motsvarande	29	31	26	26	46	29	34	29	23	28	39
Resursskola	11	12	11	8	21	9	10	31	7	9	15
Enskild undervisning eller hemundervisning	10	12	8	10	11	11	12	9	9	11	12
Annat, nämligen	12	12	16	11	13	20	17	16	11	10	12
Inget	8	7	10	8	1	14	8	15	6	8	6

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

Åtta av tio har behov av anpassad pedagogik och sju av tio av speciallärare

Vilken eller vilka typer av stöd anser du att ditt barn bör ha för att skolarbetet ska fungera så bra som möjligt?

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

Behov av stöd

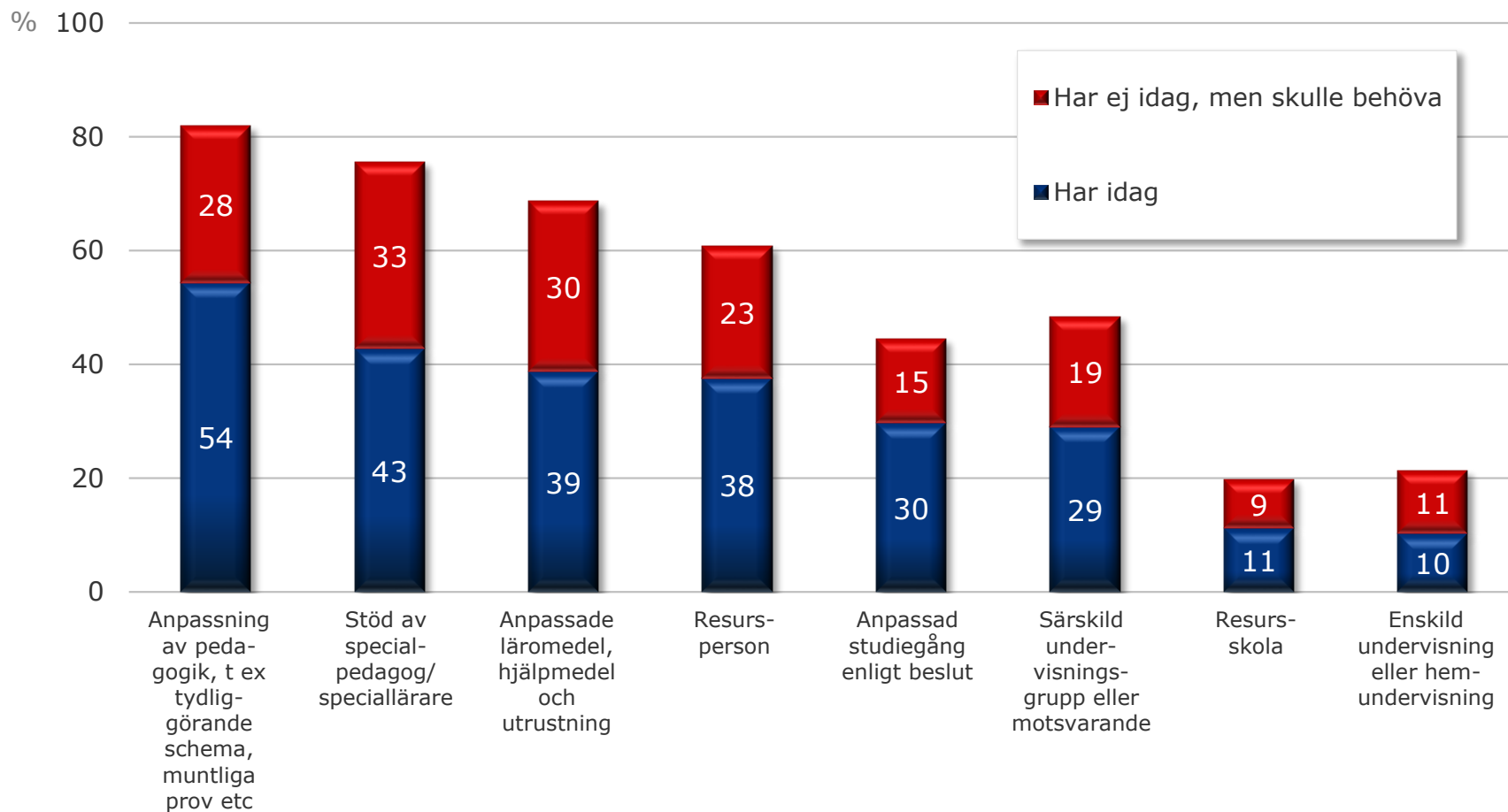
Vilken eller vilka typer av stöd anser du att ditt barn bör ha för att skolarbetet ska fungera så bra som möjligt?

	Samtliga	Pojke	Flicka	Grundskola	Grundskola särskola	Gymnasie skola	Gymnasie särskola	Annan skola	Förskola - åk 3	Åk 4-6	Åk 7-9
Anpassning av pedagogik, t ex tydliggörande schema, muntliga prov etc	78	80	80	83	75	80	64	66	80	82	83
Stöd av specialpedagog/speciallärare	72	74	72	74	78	71	72	59	75	78	72
Anpassade läromedel, hjälpmedel och utrustning	65	68	64	69	75	50	65	56	73	72	64
Resursperson	56	59	53	64	47	39	50	47	71	64	48
Särskild undervisningsgrupp eller motsvarande	43	46	41	44	55	40	41	39	41	44	52
Anpassad studiegång enligt beslut	40	39	45	38	38	52	51	42	29	39	48
Enskild undervisning eller hemundervisning	18	18	21	19	17	19	19	21	15	17	22
Resursskola	17	19	16	18	21	12	16	26	16	19	20
Annat, nämligen	15	15	16	14	18	21	20	12	15	12	16
Inget	1	1	2	1	2	2	0	3	1	1	1

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

Stöd idag kontra behov

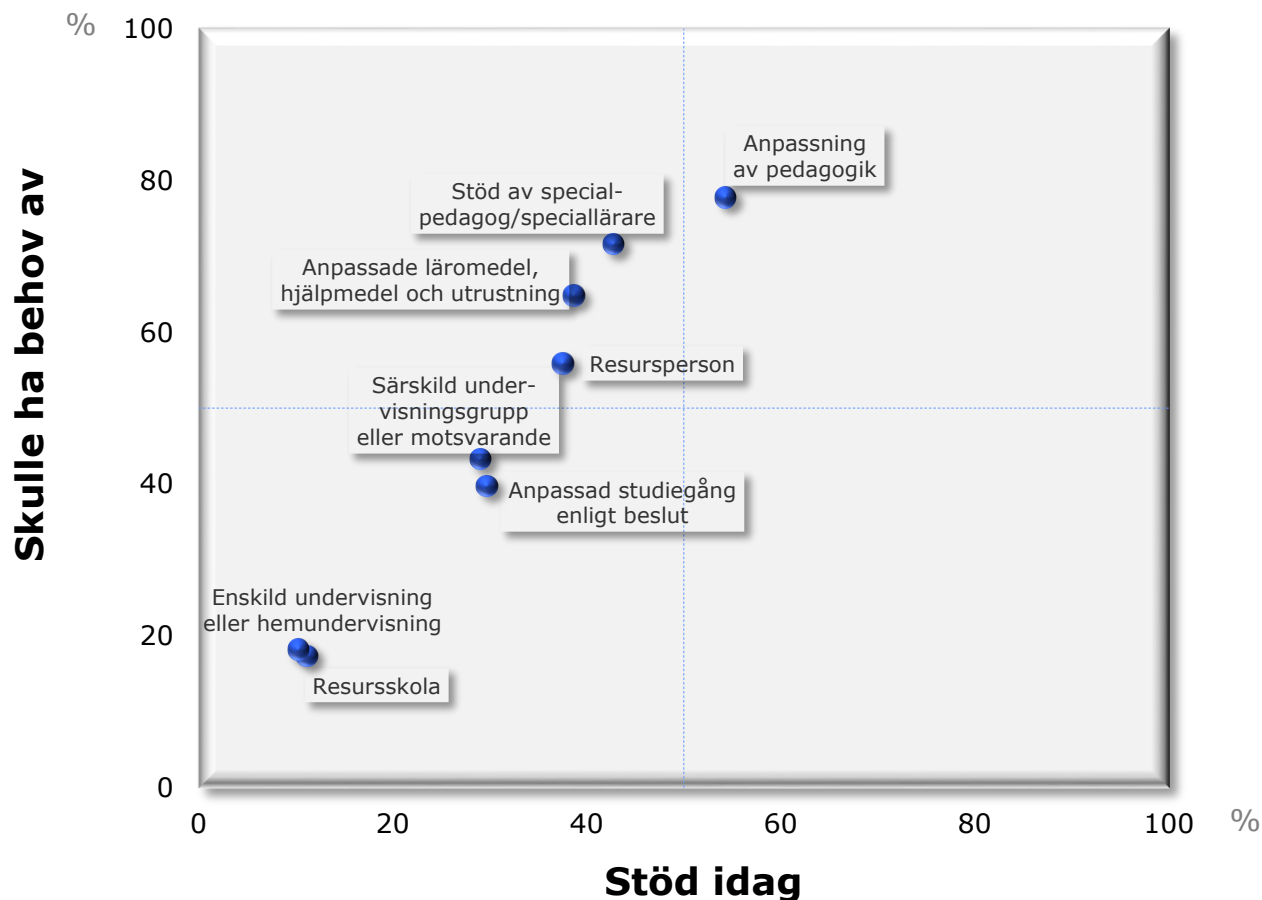
Vad av följande har ditt barn tillgång till som stöd i undervisningen? / Vilken eller vilka typer av stöd anser du att ditt barn bör ha för att skolarbetet ska fungera så bra som möjligt?

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

Stöd idag kontra behov

Vad av följande har ditt barn tillgång till som stöd i undervisningen? / Vilken eller vilka typer av stöd anser du att ditt barn bör ha för att skolarbetet ska fungera så bra som möjligt?

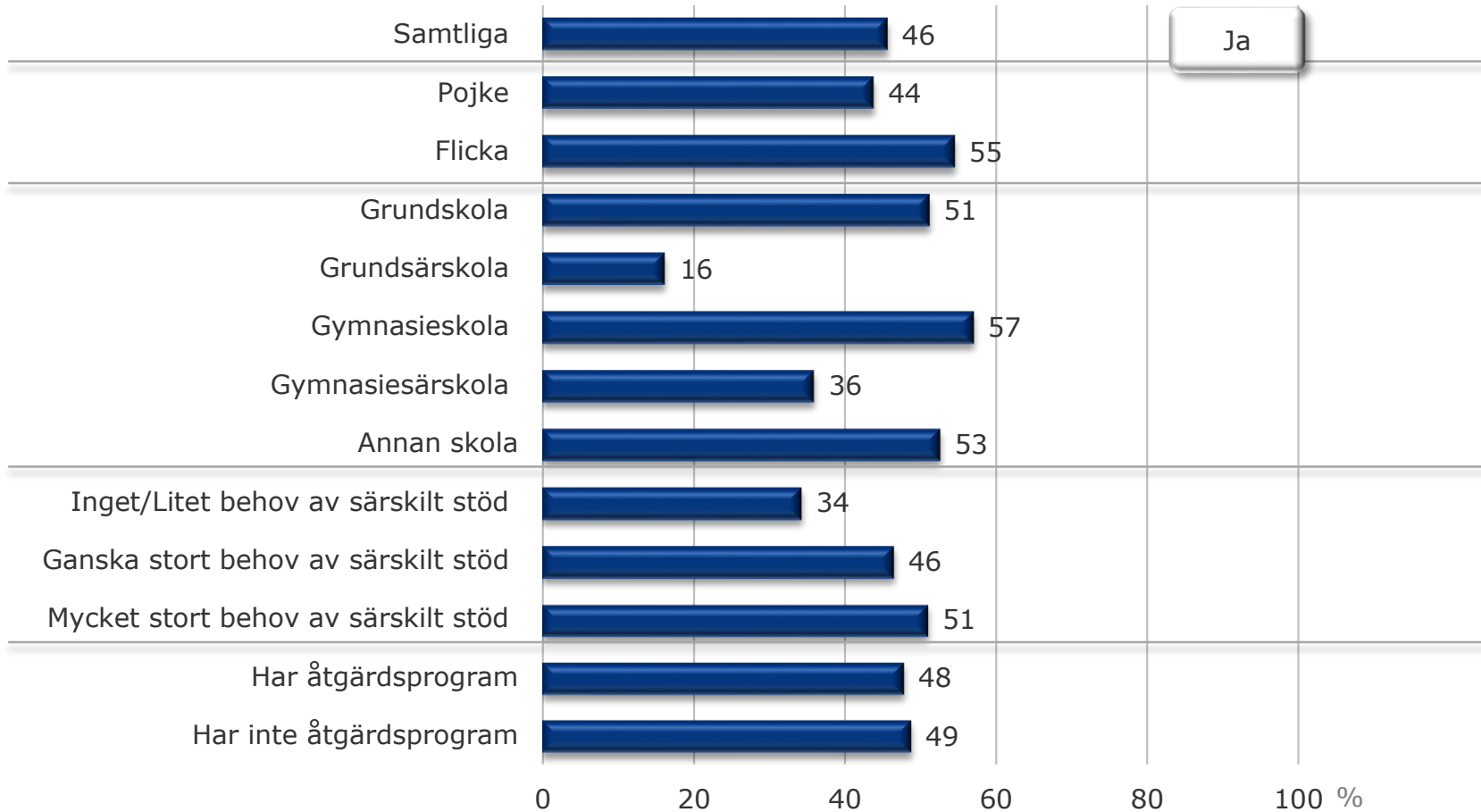

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

Frånvaro

Knappt hälften har annan frånvaro, fler bland dem som har stora behov av särskilt stöd

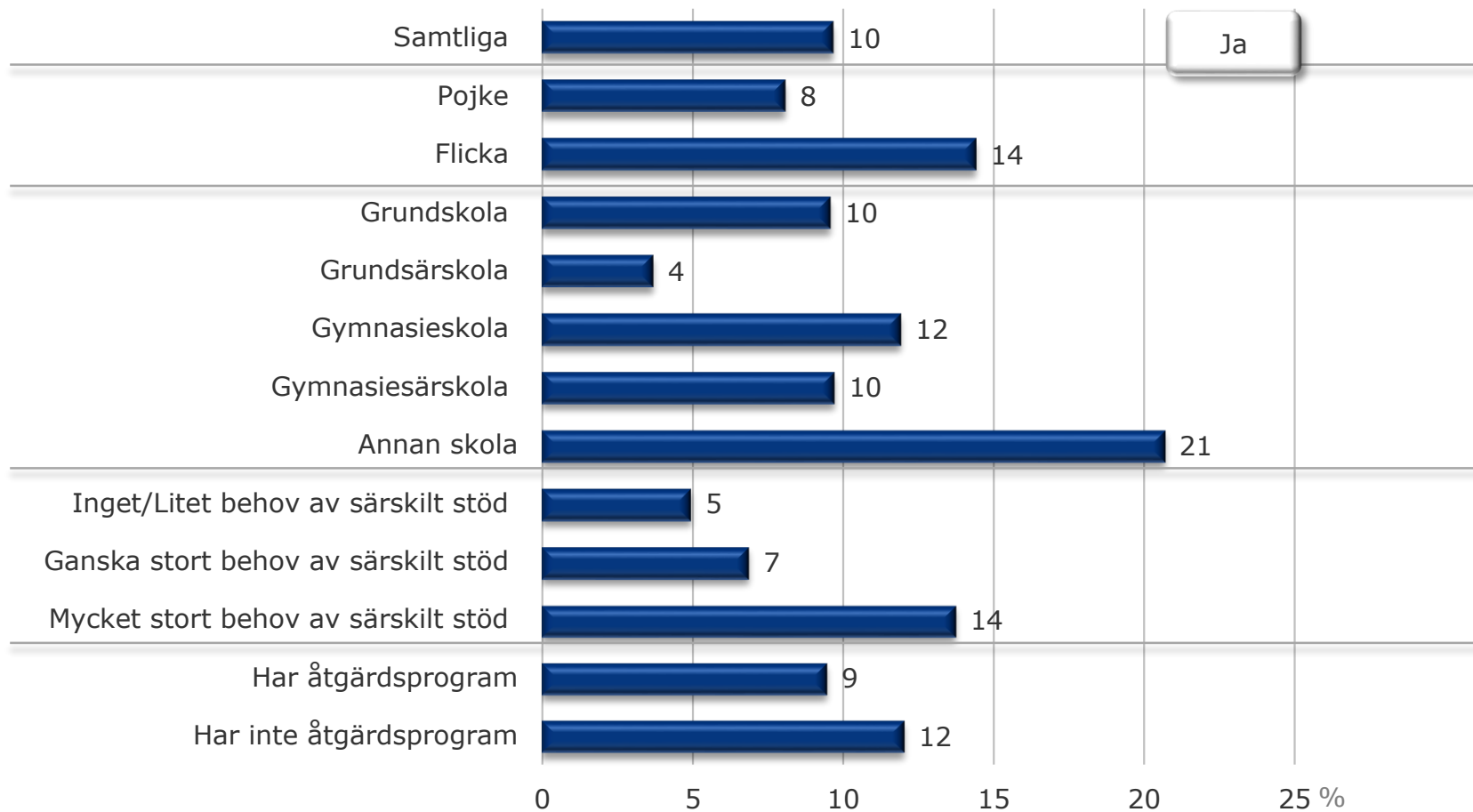
Har barnet, under det senaste året uteblivit från lektioner av andra skäl än sjukdomsfrånvaro eller annan beviljad ledighet?

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

En av tio har, utan att vara sjuka eller ha beviljad ledighet, varit borta längre än fyra veckor

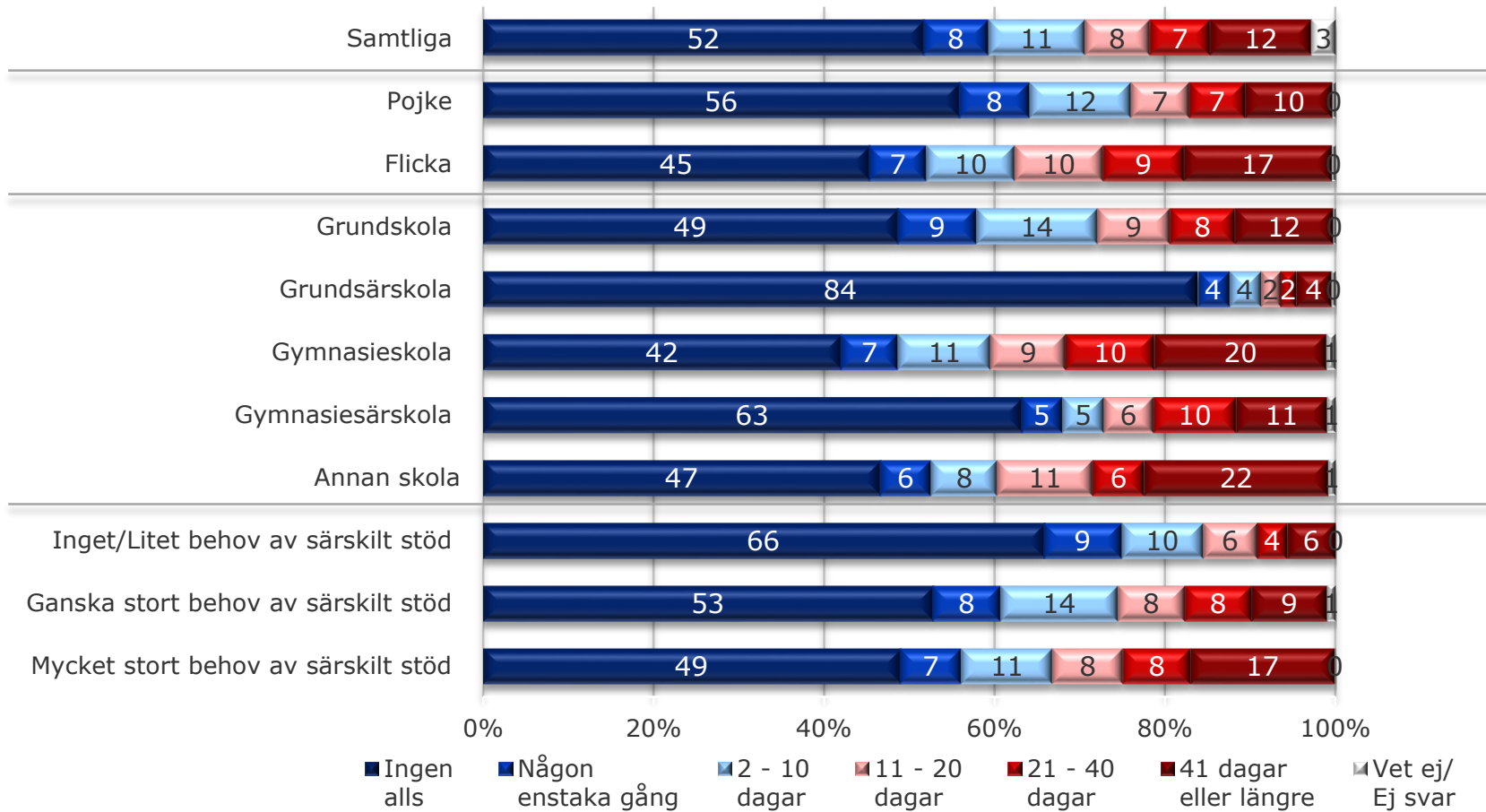
Har barnet av andra skäl än sjukdom eller annan beviljad ledighet under det senaste året varit borta någon sammanhängande period av minst fyra veckor?

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

Större frånvaro bland elever som går i ordinarie grund- eller gymnasieskola

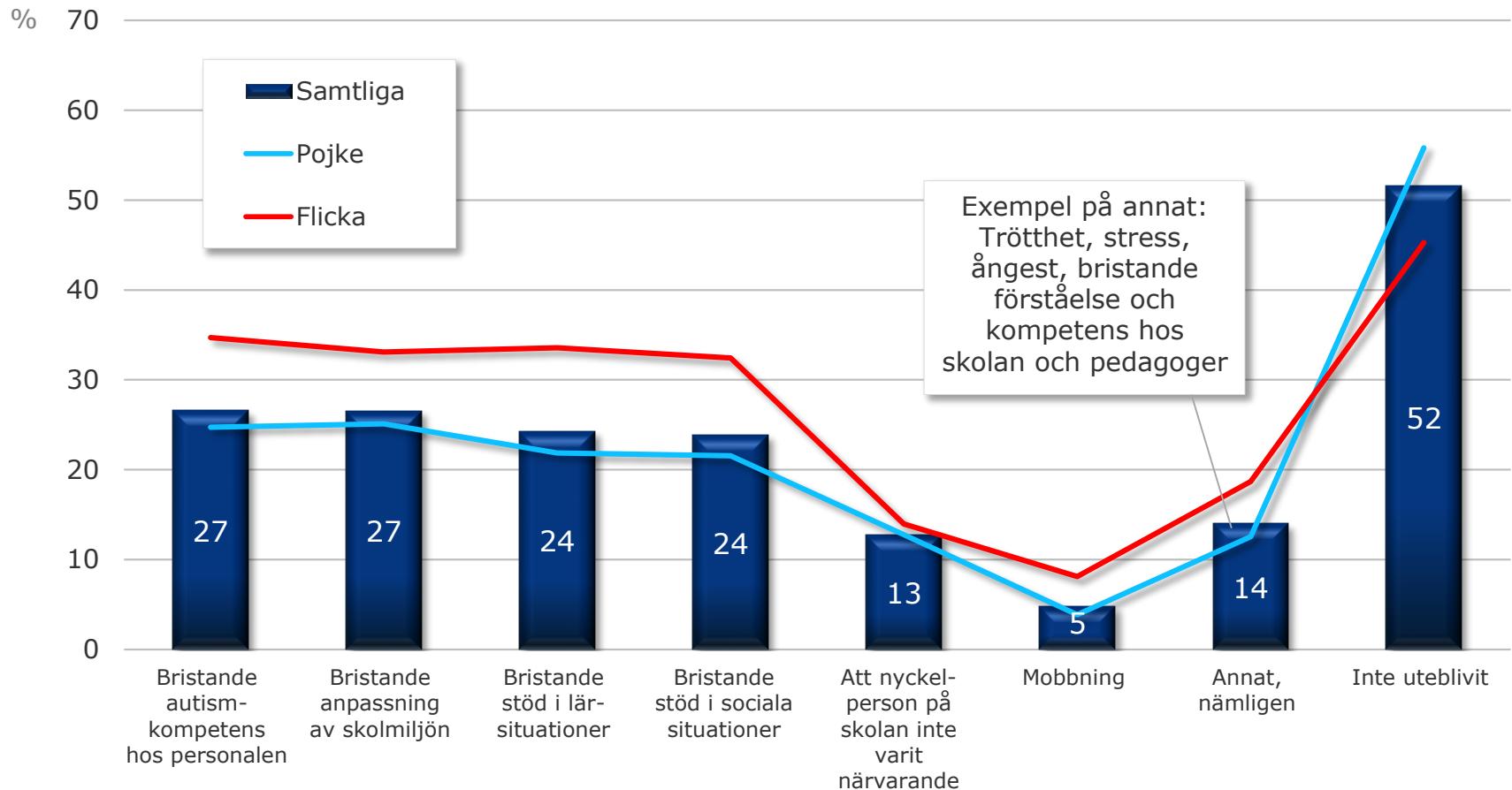
Ungefär hur stor frånvaro har barnet haft under det senaste året av andra skäl än sjukdom eller annan beviljad ledighet?

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

Bristande kompetens, anpassning och stöde främsta skälen till frånvaron

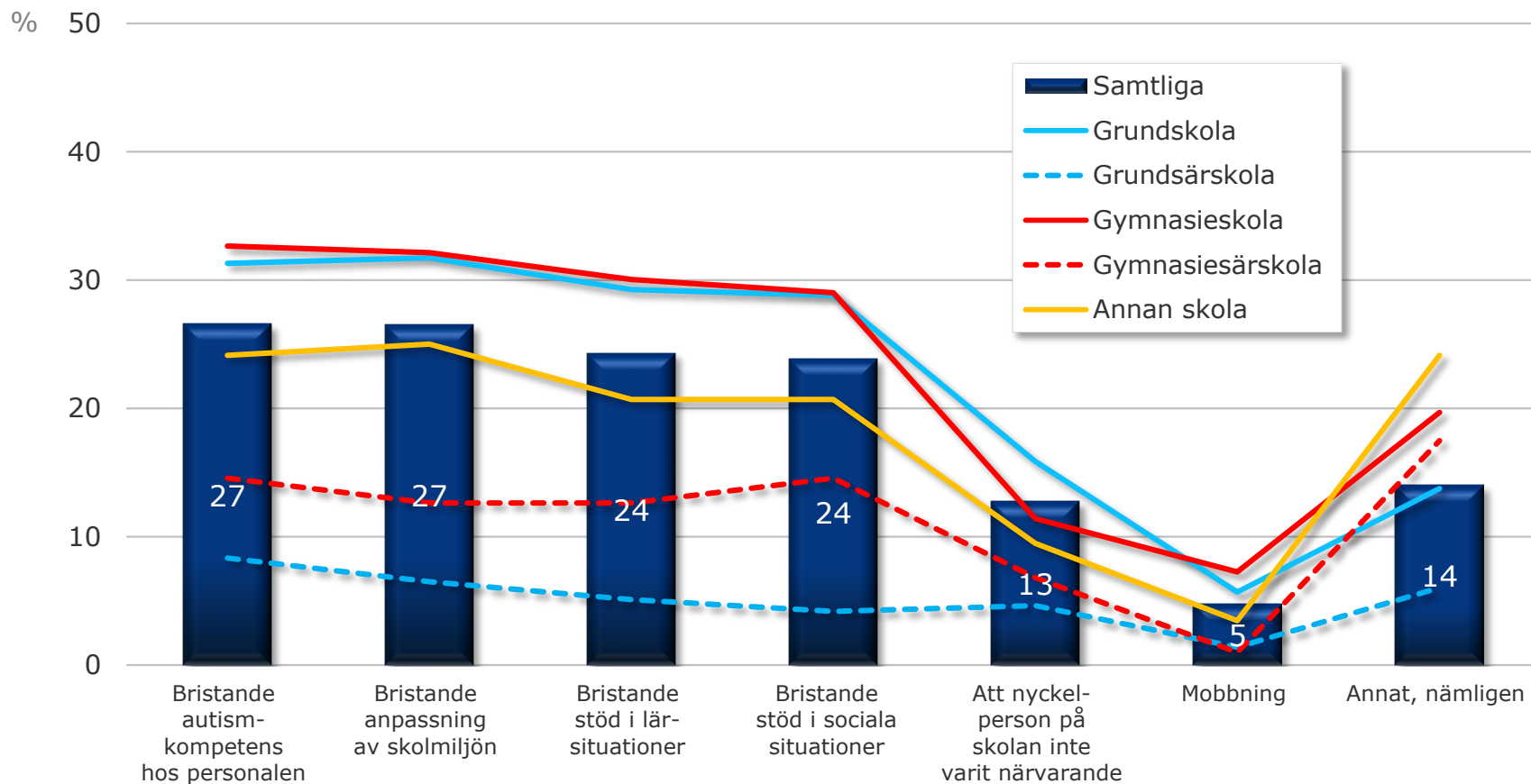
OM UTEBLIVIT: Vad uppfattar du att skolfrånvaron i första hand berott på?

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

Bristande kompetens, anpassning och stöd vanligare skäl i ordinarie skolor än särskolor

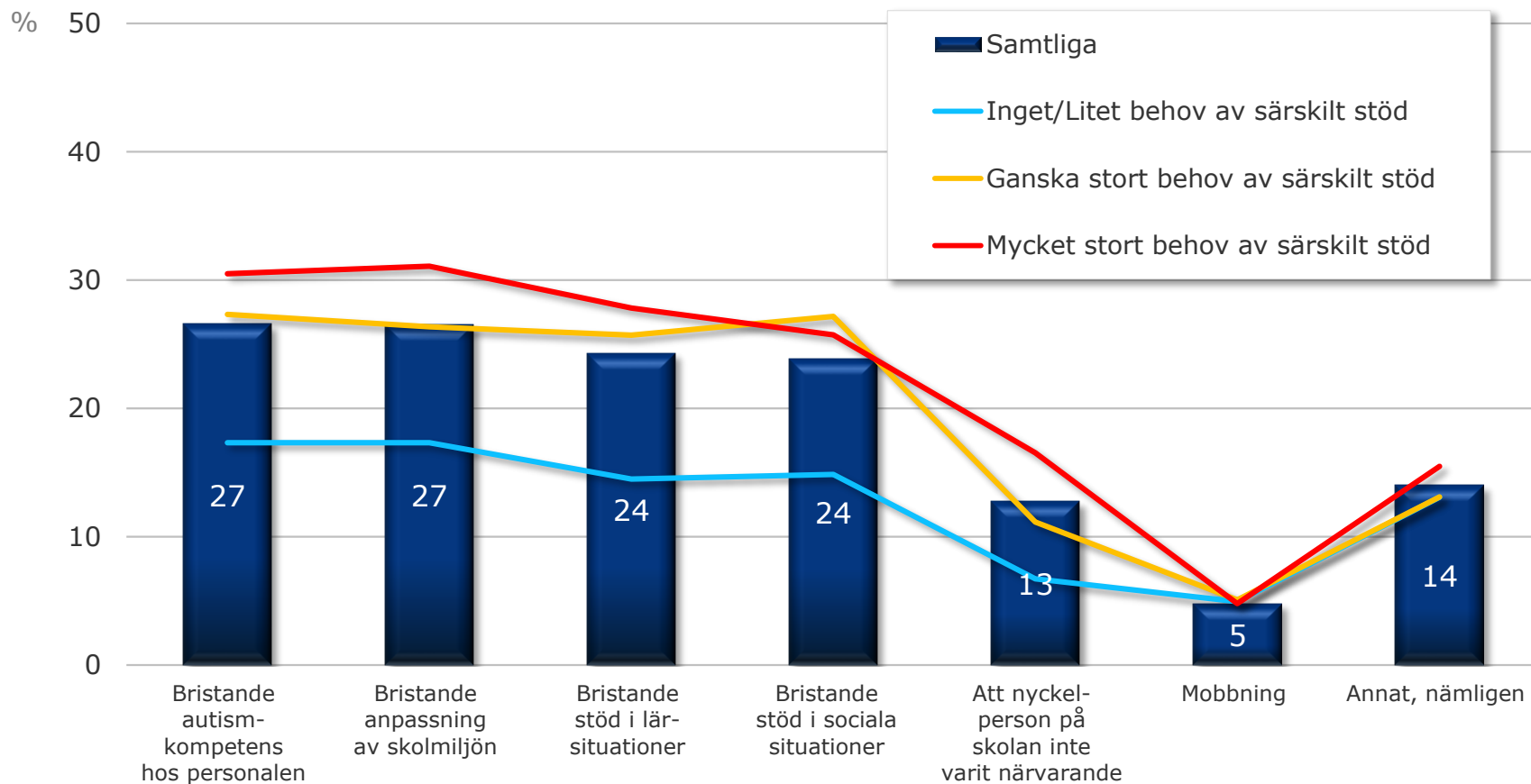
OM UTEBLIVIT: Vad uppfattar du att skolfrånvaron i första hand berott på?

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer

Bristande kompetens, anpassning och stöd vanligare skäl bland dem som har behov av stöd

OM UTEBLIVIT: Vad uppfattar du att skolfrånvaron i första hand berott på?

Bas: Samtliga, 1799 intervjuer